

Sygn. akt I C 1052/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Dominika Czarnecka

Protokolant: Anna Kneba

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2021 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. (...) w K.

przeciwko G. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 100, 02 zł (dwa tysiące sto złotych 2/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 września 2020 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1067 zł (tysiąc sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1052/20

UZASADNIENIE

W dniu 2 września 2020 r. powód T. (...) w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego G. S. na swoją rzecz kwoty 2.100,02 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 16 maja 2019 r. pozwany zawarł z (...) Finanse Sp. z o.o. umowę pożyczki o nr (...). Wobec niedokonywania przez stronę pozwaną spłaty zobowiązania, pismem z dnia 21 lutego 2020 r., pierwotny wierzyciel dokonał jej wypowiedzenia.

Powód zaznaczył, iż na mocy umowy pisemnej przelewu wierzytelności z dnia 11 września 2015 r. wierzytelność dochodzona pozwem przeszła na rzecz T. (...) w K..

Powód wskazał, że na kwotę żądaną treścią pozwu, składają się:

- kwota kapitału wymaganego do spłaty- 1.257,87 zł;
- opłata za udzielenie pożyczki- 324,28 zł;
- opłata operacyjna/prowizyjna- 389,19 zł;

- odsetki umowne naliczone zgodnie z umową- 59,53 zł;

- maksymalne odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone od zadłużenia przeterminowanego do dnia sporządzenia pozwu- 69,15 zł.

W treści pozwu podniesiono, iż pomimo skierowanego do pozwanego wezwania do dobrowolnej spłaty zadłużenia, G. S. nie dokonał uregulowania należności.

W dniu 14 września 2020 roku referendarz sądowy tut. Sądu w sprawie o sygn. akt I Nc 1834/20 wydał przeciwko G. S. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany G. S. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany podniósł zarzut braku legitymacji po stronie powodowej, niepodjęcia próby polubownego rozwiązania sporu z pozwanym, nieudowodnienia roszczenia z uwagi na nieprzedłożenie umowy oraz zawarcia w treści umowy klauzul abuzywnych.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw strony pozwanej, podniósł, iż na mocy umowy cesji wierzytelności skutecznie nabył wierzytelność od pierwotnego wierzyciela. Nadto w ocenie powoda umowa pożyczki nie zawiera niedozwolonych klauzul abuzywnych i zapisów niezgodnych z przepisami prawa, a do jej zawarcia doszło w sposób dobrowolny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

G. S. zwracał się do różnych instytucji pożyczkowych, w tym m. in. do (...) Sp. z o.o. z wnioskiem o udzielenie pożyczki gotówkowej. W dniu 8 maja 2019 r. zawarł z pierwotnym wierzycielem, tj. (...) Finanse sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Umowa pożyczki była zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość.

Pożyczkodawca na wniosek pożyczkobiorcy udzielił mu pożyczki gotówkowej w kwocie 3.875 zł na okres od dnia zawarcia umowy pożyczki do dnia 15 maja 2020 r. Pożyczkobiorca w celu umożliwienia pożyczkodawcy weryfikacji tożsamości pożyczkodawcy zobowiązany był do:

- dokonania z rachunku bankowego, którego jest posiadaczem lub współposiadaczem, w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy, przelewu kwoty 0,01;
- dokonania przelewu w celu weryfikacji tożsamości klienta w wysokości 1 zł,
- potwierdzenia aktualności numeru rachunku bankowego, z którego dokonywany był przelew weryfikacyjny.

Strony umowy ustaliły, iż pożyczka gotówkowa zostanie postawiona do dyspozycji pożyczkobiorcy w formie dwóch transz, z czego pierwsza będzie wynosić 2.500 zł, zaś druga 1.375 zł.

Z tytułu zawarcia niniejszej umowy oraz wykonania czynności opisanych umową pożyczkobiorca zobowiązany był do poniesienia opłaty za udzielenie pożyczki w kwocie 625 zł i opłaty prowizyjnej w kwocie 750 zł.

Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę ustalona na dzień sporządzenia umowy wynosiła 4.083,45 zł. Składały się na nią:

- całkowita kwota pożyczki- 2.500 zł;
- całkowity koszt pożyczki- 1.583,45 zł, w tym:
 - kwota odsetek naliczonych za cały okres kredytowania- 208,45 zł;
 - opłata prowizyjna- 750 zł;

- opłata za udzielenie pożyczki- 625 zł.

Wysokość 12 rat tytułem spłaty pożyczki strony ustaliły na kwotę 340,28 zł.

W razie opóźnienia pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat, pożyczkodawca był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem zwykłym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie terminu wypowiedzenia pożyczkodawca był uprawniony do naliczania dalszych odsetek od zadłużenia przeterminowanego.

(dowód: umowa pożyczki nr (...)- k. 5-6v, informacja o kliencie do wniosku nr (...)- k. 7, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego- k. 8-9v, tabela opłat i prowizji dla pożyczek gotówkowych- k. 10-11, treść nagranej rozmowy- k. 32, zeznania pozwanego z dnia 9 kwietnia 2021 r.- k. 58-58v, przedział czasowy 00:00:54-00:06:01)

W dniu 16 maja 2019 r. pożyczkodawca przełał na rachunek bankowy należący do pozwanego kwotę pożyczki w wysokości 2.500 zł.

(dowód: potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej- k. 11, zeznania pozwanego z dnia 9 kwietnia 2021 r.- k. 58-58v, przedział czasowy 00:00:54-00:06:01)

Pozwany nie wywiązał się z warunków zawartej umowy pożyczki. W okresie od 16 maja 2019 r. do 4 czerwca 2020 r. dokonał spłaty zadłużenia w łącznej wysokości 2.045,12 zł. W dniu 20 lutego 2020 r. w związku z opóźnieniem w zapłacie dwóch pełnych rat pożyczki, powód skierował do pozwanego zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy, jednocześnie wzywając G. S. do zwrotu całkowitej kwoty zaległości w wysokości 1.032,41 zł w terminie miesiąca od daty otrzymania przedmiotowego pisma, tj. do dnia 23 marca 2020 r. W treści zawiadomienia wierzyciel zawarł informację, iż spłata kwoty 1.032,41 może doprowadzić do cofnięcia wypowiedzenia i umożliwić spłatę zgodnie z warunkami pierwotnego harmonogramu.

(dowód: zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy- k. 12-12v, potwierdzenie odbioru- k. 13-13v, karta klienta- k. 14-15)

Pierwotny wierzyciel (...) Sp. z o.o. w dniu 11 września 2015 r. zawarł z T. (...) w K. umowę przelewu wierzytelności. Umowa ta obejmowała także wierzytelność w stosunku do G. S., wynikającą z umowy pożyczki z dnia 8 maja 2019 r.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności- k. 16-18, zestawienie przelanych wierzytelności- k. 23, oświadczenie o dokonaniu cesji praw- k. 24)

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów, albowiem ich autentyczność nie była kwestionowana w toku procesu przez strony, a także nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd oparł się także o treść nagrania na płycie CD, zawierającego zapis rozmowy pozwanego z wierzycielem pierwotnym, potwierdzający zawarcie przez nich umowy pożyczki, bowiem dowód ten nie był zanegowany przez pozwanego w toku postępowania i podstaw ku temu nie znalazł także Sąd. Nadto ustalenia stanu faktycznego oparto o zeznania pozwanego w zakresie odnoszącym się do okoliczności wnioskowania o udzielenie pożyczki gotówkowej oraz ustalenia, iż rachunek bankowy, na który dokonano przelewu kwoty pożyczki należy do pozwanego. W powyższym zakresie zeznania pozwanego znajdowały potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Powód przedstawił dokumentację wykazującą fakt, iż wierzyciela pierwotnego i pozwanego łączyła umowa pożyczki z dnia 8 maja 2019 r. o nr (...). Na zawarcie umowy wskazuje treść nagrania na płycie CD, a nadto dokumenty wykazujące zaakceptowanie przez pozwanego warunków umowy pożyczki gotówkowej, a także wykonanie przelewu kwoty pożyczki na rachunek stanowiący własność pozwanego oraz dokonywanie przez niego wpłat tytułem spłaty zobowiązania.

Treść art. 720 § 1 kc stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z treścią art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, publ. OSNC 1997 nr 6-7 poz. 76). Jest to wyrazem zasady, że to strony powinny być zainteresowane wynikiem postępowania oraz że to one dysponują przedmiotem postępowania, m. in. poprzez powoływanie i przedstawianie sądowi wybranych przez siebie dowodów.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75, niepublikowanym – źródło Lexis.pl nr 318425).

Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Przelew wierzytelności jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej. Przedmiotem cesji mogą być przede wszystkim wierzytelności, rozumiane jako prawa podmiotowe przysługujące wierzycielowi do żądania od dłużnika spełnienia świadczenia (w tym zarówno całe wierzytelności, jak i ich części) – zob. szerzej J. Mojak, komentarz do art. 509 [w:] K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, T. 2, Warszawa 2013.

Powód przedłożył dokumenty, z których wynika, że nabył on od pierwotnego wierzyciela pozwanego wierzytelność wynikającą z będącej przedmiotem pozwu umowy. Wszystkie te dokumenty zostały prawidłowo uwierzytelnione przez pełn. powoda - widnieje na nich data, miejsce uwierzytelnienia i podpis. Wobec powyższego należało uznać, że skutecznie wykazał swe uprawnienie do dochodzenia do przedmiotowej wierzytelności.

Pozwany podnosił, że żądana zgodnie z treścią umowy opłata za udzielenie pożyczki oraz opłata prowizyjna jest nienależna, gdyż stanowi niedozwoloną klauzulę abuzywną.

Przepis art. 36a ust. 1-3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2016.1528 j.t.) wskazuje, iż maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru:

$$MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times n / R \times 30\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

Pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu.

W tym miejscu należy zauważyć, że umowa pożyczki z 8 maja 2019 r. została zawarta już pod rządami wyżej powołanej ustawy o kredycie konsumenckim regulującej w sposób szczegółowy tego typu umowy.

Mając na uwadze treść przywołanej regulacji ustawowej uznać należało, że w realiach przedmiotowej sprawy opłata za udzielenie pożyczki oraz opłata prowizyjna stanowiące łączną kwotę 1375 zł nie przekraczają maksymalnych pozaodsetkowych kosztów pożyczki. Sąd dokonując obliczeń w oparciu o ww. wzór, ustalił, iż maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów przedmiotowej pożyczki jest równa kwocie 2.154,50 zł. W związku z powyższym Sąd, uznał, że koszty żądane przez powoda są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Nadto należy zauważyć, iż wysokość wskazanych przez pożyczkodawcę opłat w odniesieniu do okresu obowiązywania umowy, tj. 12 miesięcy, wskazuje, iż miesięcznie opłaty wynosiłyby około 115 zł. W związku z powyższym mając na uwadze fakt, iż pożyczkodawca z kwoty prowizji musi pokryć koszty wynagradzania pracowników oraz takich czynności jak m. in.: weryfikacja pożyczkobiorcy i jego zdolności kredytowo- pożyczkowej, przygotowanie umowy i monitorowanie spłaty zobowiązania, kwota ta nie jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz nie narusza interesu konsumenta.

W ocenie Sądu w realiach niniejszej sprawy pozwany nie przedstawił takich okoliczności, które umożliwiłyby uznanie postanowień umownych dotyczących prowizji za klauzule abuzywne.

Zgodnie z art. 385 (1§) 1 kc za klauzule takie mogą być uznane postanowienia umowy, które: 1) nie są uzgodnione indywidualnie; 2) kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami; 3) rażąco naruszają jego interesy; 4) nie są to postanowienia, które określają główne świadczenia stron, w tym wynagrodzenie, chyba że takie postanowienia byłyby sformułowane w sposób niejednoznaczny. Oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone dokonuje się przy tym według stanu z chwili zawarcia umowy. Abuzywność kwestionowanych postanowień umownych wiązać należy z ich treścią i charakterem, jaki miały one od początku nawiązania stosunku prawnego między stronami. W realiach niniejszej sprawy strony zawarły umowę pożyczki, w której wysokość pozaodsetkowych kosztów ustaliły w wysokości zgodnej z obowiązującymi wówczas przepisami prawa. Umowa zawarta została przy tym na okres 12 miesięcy, co tym bardziej uzasadnia ustalenie tych kosztów we wskazanej wysokości. W przypadku kredytów udzielanych na dłuższy okres koszty operacyjne kredytodawcy (pożyczkodawcy) są bowiem zdecydowanie wyższe aniżeli w przypadku umów krótkoterminowych. Pozwany zawierając umowę pożyczki nie kwestionował jej postanowień dotyczących opłat. Treść zawieranej przez strony umowy jest skonstruowana w sposób zrozumiały i czytelny. Pożyczkodawca wyodrębnił poszczególne kwoty, wskazując jednocześnie podstawę ich naliczenia.

Obecnie przyjmuje się, że konsument nie jest osobą nieświadomą, którą należy zawsze chronić w kontaktach z profesjonalistą, jakim jest przedsiębiorca, lecz uznaje się model konsumenta jako osoby dobrze poinformowanej, uważnej i działającej racjonalnie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2013 r., w sprawie I CSK 87/13, Legalis nr 819318).

Sąd uznał, iż pozwany nie przedstawiał żadnych okoliczności, które pozwalałyby na uznanie, że kwestionowane postanowienia umowy z dnia 8 maja 2019 r. uznać można za sprzeczne z dobrymi obyczajami bądź też naruszające interesy strony pozwanej. Co istotne nie każde naruszenie interesów konsumenta sprawia, iż dana klauzula nabiera charakteru niedozwolonej klauzuli umownej. Naruszenie takie, aby mogło wywołać skutek wskazany w art. 385 (1) kc musi mieć bowiem charakter kwalifikowany, tj. rażący. Samo powoływanie się na status konsumenta nie może prowadzić do uzyskania przez niego korzyści kosztem przedsiębiorcy, w sytuacji gdy konkretne prawa i obowiązki konsumenta nie zostały ukształtowane w sposób rażąco naruszający jego interesy, nadto w sposób jasny i zrozumiały wynikają z treści zawartej przez strony umowy. Co istotne Sądowi z urzędu wiadomo (inne sprawy prowadzone w

tut. sądzie) powód ma wykształcenie ekonomiczne, zatem wymagać od niego można większego rozeznania w treści zapisów umownych aniżeli od przeciętnego konsumenta.

Ustalona mocą zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem umową pożyczki, kwota opłaty za udzielenie pożyczki oraz opłata prowizyjna w łącznej wysokości 1375 zł nie narusza treści art. 36a ust. 1 i art. 36a ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim. Sąd stanął na stanowisku, iż zawarta przez strony umowa jest skuteczna i zgodna z przepisami obowiązującego prawa.

Przedstawione przez powoda dokumenty wykazują fakt skierowania przez powoda do pozwanego zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2020 r. Zatem także ta okoliczność nie budzi wątpliwości i skutkuje ustaleniem wymagalności roszczenia względem pozwanego.

Wykazana została także wysokość dochodzonego roszczenia – na k. 14-15 znajduje się zestawienie wpłat dokonywanych przez pozwanego, którego pozwany skutecznie nie zakwestionował. Nie odniósł się do niego i nie wskazał, które pozycje i dlaczego podważa.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c., orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

W pkt drugim wyroku kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał proces w całości, zatem zobowiązany był do zwrotu kosztów poniesionych przez stronę powodową, na które złożyła się: opłata od pozwu oraz koszt zastępstwa procesowego ustalony na kwotę 900 zł w oparciu o treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265.j.t.) i kwota opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.